

Geen Canadese soldaat in Duitse bodem!

Generaal Cr  rar (commandant van het 1   Canadese leger) had een order uit doen gaan dat er geen Canadese doden begraven mochten worden in Duitse grond.

(Henri Duncan Graham Cr  rar, zoals hij voluit heette, werd geboren in Hamilton in de provincie Ontario te Canada op 28-04-1888 en overleed te Ottawa in Canada op 01-04-1965).

De slachtoffers van de Canadese eenheden, gevallen aan de andere kant van onze oostgrens, werden zorgvuldig opgehaald van de oorspronkelijke plaatsen waar ze, voorlopig, waren begraven.

Ze kregen hun definitieve rustplaats door zorg van The Commonwealth War Graves Commission.

In Nederland kennen we drie Canadese CWGC begraafplaatsen, te weten: Bergen op Zoom, Groesbeek en Holten.

(Door heel Nederland verspreid zijn vele begraafplaatsen waar CWGC graven zijn te vinden. [De complete lijst zit achter deze link](#)).

De Oorlogsgravencommissie van het Gemenebest.

De Commonwealth War Graves Commission ontstond als de Imperial War Graves Commission, die op 21 mei 1917 bij Royal Charter werd opgericht. Een aanvullend charter in 1940 breidde haar taken uit tot degenen die stierven in de Tweede Wereldoorlog, en een ander charter, in 1960, veranderde de naam in de huidige.

	Percentage contribution
United Kingdom	78.49%
Canada	10.04%
Australia	6.06%
New Zealand	2.14%
South Africa	2.08%
India	1.19%
	100.00%

Groot-Brittanni  , Canada, Australi  , Nieuw-Zeeland, India en de Republiek Zuid-Afrika zijn lid van de Commissie.

Allen delen in de kosten in verhouding tot het aantal oorlogsslachtoffers.

In hoeverre is de order van generaal Cr  rar uitgevoerd?

Wat betreft de Canadezen die in het leger dienden is de order gerealiseerd. Dat kan rustig gesteld worden.

Buiten de invloedsfeer van generaal Cr  rar, denk hierbij bijvoorbeeld aan de slachtoffers van de Royal Canadian Air Force (RCAF), ligt het anders. De RCAF was vanaf het begin van de oorlog al actief bij acties tegen het Nazi-regiem. Verspreid over geheel West-Europa. De slachtoffers van deze raids werden, waar dan ook, zo snel mogelijk en zoveel mogelijk in de buurt begraven.

Dat men heel veel inspanningen heeft geleverd om de gesneuvelden, die tijdelijk in Duitsland lagen, daar weg te halen blijkt uit het overzicht hierna. Voor alle duidelijkheid:

één enkel overzichtje van een herbegravenis, in maart 1946, van slachtoffers die vanaf meerdere plaatsen in Noordwest Duitsland waren opgehaald.

Holland 533E- 66

GRAVES CONCENTRATION REPORT FORM

The following ^{has} been concentrated here:—
 (Name of Cemetery) Holten Cdn Cemetery, Holland
 (Full Map Reference) MR V.105125 Sh/2a&3a 1/250,000

BAOR/CONCEN/ Report No. 3856
 NATIONALITY- CANADIAN

(21st FNE APPL DOORN)

(1) Serial No.	(2) Regt. or Corps	(3) Army No.	(4) Name & Initials	(5) Rank	(6) Date of Death	(7) K/A, D/W or Died	(8) Plot	(9) Row	(10) Grave	(11) Date of Reburial	Previous location of grave Place & Map Ref.	Report Number *
1268	RCA 5th FD	L 426	Callin, W.E.	Gnr.	4 July 45	K/A	12	A	1	12 Mar. 46	Aurich Cdn Temp Bur. Gnd 834428 Sh. 2510	21/AGP/8899
1269	7 Cdn Recce Regt.	F 2828	Morrison, D.	Cpl.	4 May 45	K/A	12	A	2	12 Mar. 46	" " "	8411
1270	S Sask Regt.	L 107120	Selmes, A.J.	Pte.	24 Jun 45	K/A	12	A	3	12 Mar. 46	" " "	8899
1271	RCA 5th FD	C 101957	Brunke, V.	Gnr.	21 May 45	K/A	12	A	4	12 Mar. 46	" " "	8412
1272	CH of O (MG) Q.O. RMB	B 38104	Lee, J.R.	L/Cpl	6 May 45	K/A	12	A	5	12 Mar. 46	" " "	8521
1273	Essex Scot	M 37564	Wheatly, W.	Pte	8 Jul 45	K/A	12	A	6	12 Mar. 46	" " "	8899
1274	RCAMC 119th FD RMB	H 9113	Duthpit, R.L.	Pte	2 Jul 45	K/A	12	A	7	12 Mar. 46	" " "	8899
1275	Line & Weld Regt.	B 634376	Clare, R.G.	Pte.	1 May 45	K/A	12	A	8	12 Mar. 46	MR 192098 Sh. 2814	8206
1276	Lake Sup Regt (Mot)	L 11271	Smith, D.J.	Pte.	4 May 45	K/A	12	A	9	12 Mar. 46	Bed Zwishenen MR 183095 Sh. 2814	8409
1277	Gamersons of C	C 106688	Latour, J.P.	Pte	30 Apr 45	K/A	12	A	10	12 Mar. 46	MR 805137 Sh. 2710	8453
1278	C Scot R	K 57387	Backus, S.J.	Pte	27 Apr 45	K/A	12	A	11	12 Mar. 46	Temp Cdn Cem Ihrhove MR 807080 Sh. 2810	8528
1279	Pro C. 2nd	B 130769	Bettenson, H.M.	Cpl	24 Jun 45	K/A	12	A	12	12 Mar. 46	Aurich Cdn Temp Bur. Gnd MR 834428 Sh. 2510	8899

Date APR 15 1946

* Where a grave has not already been registered, a Registration Report on A.F.W. 3372 will be prepared, and attached to this FORM.

(Signed) *[Signature]* Col.,
 Rank & Appointment: DDGR&E BAOR.

PSS.5085.12.45. 50M

Ter illustratie:

wanneer we de gegevens uit databank van de CWGC filteren met:

Air Force – Canadian – WW2 – Germany krijgen we 3.098 hits.

Indien we het filter wijzigen in:

Army – Canadian – WW2 – Germany krijgen we echter 4 hits.

Hoewel meerdere bronnen melden dat er slechts één Canadees slachtoffer in Duitse bodem rust, blijkt dat niet helemaal correct.

Interessant genoeg om hier eens nader in te duiken.

De volgende gegevens vinden we:

Sinclair, James. Private. Royal Regiment of Canada, R.C.I.C.

B/66635, gestorven 15 september 1943.

Berlijn 1939-1945 War Cemetery, Ref.: 4.J.5

Hunt, Allan Gordon. Corporal. Essex Scottish Regiment, R.C.I.C.

A/22182, gestorven 19 april 1945.

Berlijn 1939-1945 War Cemetery, Ref. 11.K.6-8

Joyes, Chester Allen. L/Corporal. Essex Scottish Regiment, R.C.I.C.
A/21107, gestorven 19 april 1945.
Berlijn 1939-1945 War Cemetery, Ref. 11.K.6-8

Gagné, Marcel. Private. Le Régiment de la Chaudière, R.C.I.C.
D/145033, gestorven 13 januari 1945.
Reichswald Forest War Cemetery, Ref. 55.H.11-12

De bronnen die één Canadees slachtoffer vermelden blijken Marcel Gagné, te bedoelen.

Gezien de datum van zijn overlijden zou hij inderdaad binnen de "invloedsfeer" van Crerar's orders moeten liggen.

Wanneer we zoeken in de War Diary van het regiment op 13 januari 1945 zien we dat er een gevechtspatrouille was uitgegaan.

Instructions regarding preparation of War Diaries (which will be kept from first day of mobilization, erection or embodiment), are contained in F.S. Regs. Vol. 1. Title pages will be prepared.			WAR DIARY OR INTELLIGENCE SUMMARY (Erase heading not required)		M.F.M. 11 40/P & S/37 (3073)
Place	Date	Hour	Summary of Events and Information	Page	Remarks, references to Appendices and initials
Hollande Holtharische MR:75455895 Sheet 12 N.W.	13 Jan	0300	La patrouille de combat de la cie D précédée par un barrage d'artillerie. Force: 3 officiers et 60 ORs, résultat On constate que les lignes allemandes en face de nous ne sont que faiblement tenues. Casualties: allemandes; 2 prisonniers 1 blessé 1 mort. Casualties Bataillon 4 morts 4 blessés 1 manque à l'appel	3	R.A.S.
		0900 1400	Le Lieut Lambert L.P. est nommé I.O. Le Rutledge R.C. devient adjudant. Assemblée à la brigade; le C.O. (Lt-Col G. Taschereau) y assiste. Temperature: Froid Visibilité: Favorable.		

Gemeld werd dat de Duitse linie voor hun front maar zwak bezet was, dat aan Duitse zijde één dode en één gewonde waren gevallen en dat twee Duitsers krijgsgevangen wren gemaakt.

De eigen verliezen waren: vier doden, vier gewonden en één vermiste. Deze vermiste bleek Marcel Gagné te zijn.

Sheet No.											
POSTINGS FROM O/S CASUALTY LISTS											
To be attached to M.F.M. 1 or M.F.M. 2											
Reg't No. <i>D/145033</i> Rank <i>Private</i>		Surname <i>Gagne</i>		Christian Name <i>Marcel</i>							
UNIT	HOSPT.	ADMITTED			DISCHARGED			Hospt. Days	DISEASE OR INJURY	REMARKS	CAS. LIST No.
		Day	Mo.	Year	Day	Mo.	Year				
<i>Regt de la Chaudière</i>									<i>Missing 13-1-45</i>		<i>A-533</i>
<i>"</i>									<i>Presumed killed 13-1-45</i>		<i>A-534</i>

In maart 1945 werd er een verklaring gemaakt over de toedracht die tot zijn vermissing leidde.

Gagné, als brenschutter, moest dekking geven aan de mannen van zijn groep die de taak hadden een vijandelijke mitrailleur tot zwijgen te brengen. Hierin slaagden zij.

Maar van een andere zijde, vanuit een huis, kwamen ze vervolgens onder vuur te liggen. Drie soldaten van de groep zorgden ervoor dat deze eveneens geneutraliseerd werd. Marcel Gagné en een collega kregen de opdracht om de omgeving uit te kammen.

De collega van Gagné werd later levenloos aangetroffen, maar van Gagné geen spoor. Men ging ervan uit dat hij krijgsgevangen was gemaakt omdat hij doorgedrongen was tot in de vijandelijke linies en geïsoleerd was geraakt van zijn kameraden.

Er was nog een briefwisseling tussen de autoriteiten en de moeder van Gagné. Omdat de status van haar zoon lang onzeker bleef, bleef ook de slotbetaling uit.

Uiteindelijk werd op 6 november 1945 het "Certificat of Death" opgesteld. Hiermee werd voor officieel gebruik gemeld dat Marcel Gagné geacht werd gesneuveld te zijn op de 13e januari 1945.

De veronderstelling dat de Duitse troepen hem hebben gevonden en geborgen is gerechtvaardigd.

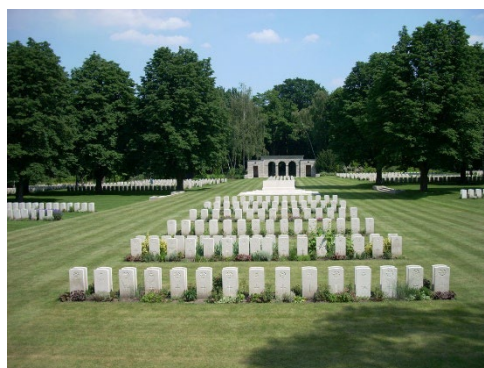
Begraven is hij in de CWGC Reichswald begraafplaats, west van Kleef (D). Ref. 19.H.11-12. Een gecombineerd graf, dat hij deelt met een onbekende.

De Berlijnse Oorlogsbegraafplaats 1939-1940.

Algemeen:

De slachtoffers hier komen uit Berlijn en wijde omgeving en uit het vroegere Oost-Duitsland.

Circa 80 procent van hen zijn leden van vliegtuigbemanningen die hun leven verloren bij de raids over Berlijn en andere steden.

Verder rusten hier krijgsgevangenen die gestorven zijn in een kamp of stierven tijdens geforceerde marsen vanuit Polen naar Duitsland bij nadering van de oprukkende Russische troepen.

Er liggen bijna 3.600 Commonwealth slachtoffers, waarvan 397 ongeïdentificeerd.

Van zes andere nationaliteiten liggen hier slachtoffers en ook zijn er graven van leden van de Britse bezettingsmacht.

Onder de wel geïdentificeerden dus in elk geval drie Canadezen die in het leger hadden gediend.

Alle drie krijgsgevangen gemaakt bij de raid op Dieppe (F) op 19 augustus 1942, bekend als Operatie Jubilee.

James Sinclair. 12.03.1920 – 15.09.1943.

Royal Regiment of Canada.

Hij had gevangenenummer: 42942.

Volgens melding doodgeschoten toen hij probeerde te vluchten tijdens het werk in een steengroeve.

Een latere getuige, mede-gevangene koprraal C.S. Lowry, stelde na terugkeer dat het meer op een executie had geleken. Sinclair had zich amper van de werkplek verplaatst toen er al geschoten werd. Met vijf kogels in zijn lichaam had men hem de hele nacht laten liggen.

Aanvankelijk begraven: Gleichamberg – Hildburghausen.

In september 1949 schreef een Duitse mevrouw een brief aan Veterans Affairs in Ottawa dat zij zich over het graf van Sinclair had ontfermd en of de organisatie de nabestaande(n) mee wilde delen dat het goed onderhouden werd.

In 1951 kreeg James' moeder bericht dat hij was overgebracht naar de Berlijnse begraafplaats 1939-1945.

Allan Gordon Hunt. 09.12.1915 – 19.04.1945.

Hij had gevangenenummer: 26731

en

Chester Allen Joyes. 04.11.1919 – 15.04.1945

Hij had gevangenenummer: 26439

Beiden van het Essex Scottish Regiment. Beiden liepen mee in een zgn. "Todesmarsch". Toen de Russische troepen in het oosten oprukten richting het kamp werden de gevangenen op mars gestuurd naar het westen.

Bij Gresse in Meckelenburg-Vorpommeren werd de colonne gevangenen aangezien voor Duitse versterkingen.

Negen Typhoons van de R.A.F. namen de colonne onder vuur.

Toen de aanval voorbij was werden er dertig doden geteld, die allen een voorlopig graf kregen in Gresse.

De doden werden in 1947 overgebracht naar de begraafplaats in Berlijn.

Hierbij waren ook twee Royal Canadian Air Force leden die bij dezelfde aanval waren gedood.

Te weten:

Warren Elwood MacKenzie, R/65193 en

Vincent Albert Fox, R/126002.

Om af te ronden: Berlijn 1939-1945 telt 520 graven die aangemerkt zijn als "Canadees".

